

Diagnoza

potencjału kulturowego i
kulturotwórczych zasobów
społeczności Gostynia

HUTNIK⁺
plus

*Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach
programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2017*

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	3
II. OPIS OBSZARU BADANEGO W DIAGNOZIE.....	4
III. BADAWCZE SPOTKANIE Z ANIMATOREM NCK.....	7
IV. MAPOWANIE MIEJSC.....	9
V. SPACER BADAWCZY.....	12
VI. ANALIZA ANKIET POMOCNICZYCH.....	17
VII. DEBATA PANELOWA.....	20
VIII. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE.....	22
IX. SPIS ZDJĘĆ I WYKRESÓW.....	25

I. WSTĘP

Niniejsza diagnoza gostyńskiego środowiska kulturalnego, opracowana została w trakcie realizacji projektu „Hutnik Plus”, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2017”.

Celem badania, było poznanie faktycznych i niewykorzystanych potencjałów kulturowych gostyńskiego społeczeństwa, zatem poznanie zarówno jego potrzeb, jak i przede wszystkim możliwości.

Uznaliśmy, że prace nad diagnozą wykona zespół Gostyńskiego Ośrodka Kultury „Hutnik”, zajmujący się prowadzeniem projektu „Hutnik Plus”. W opracowaniu diagnozy uczestniczyli: Tomasz Barton, Przemysław Pawlak, Leszek Jankowski, Joanna Długa.

Diagnoza nie ma charakteru ściśle naukowego. Skupiliśmy się na gromadzeniu opinii o gostyńskiej kulturze i poddaliśmy zebrany materiał własnej ocenie, konfrontując z nim już posiadaną wiedzę o miejscowym środowisku kulturalnym.

Badania prowadzono w Gostyniu w okresie od marca do kwietnia 2017 r. Wykorzystywaliśmy takie narzędzia jak: mapowanie, spacer badawczy, debata panelowa, spotkanie inspirujące, ankiety. Łącznie zebraliśmy opinie wyrażone przez 163 uczestników gostyńskiej kultury (w tym 50 w formie ankiet). Próba poza ankietami liczyła 113 osób i była wyższa od planowanej w projekcie, obliczonej na 80 osób.

II. OPIS OBSZARU BADANEGO

W DIAGNOZIE

Badanym obszarem było Miasto Gostyń będące siedzibą Gminy Gostyń, znajdujące się w południowo zachodniej części województwa wielkopolskiego, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych – drogi krajowej nr 12 z Łęknicy do Dorohuska i drogi wojewódzkiej 434. Powierzchnia gminy wynosi 136,91 km² w tym samego miasta 10,79 km². Na terenie gminy mieszka 27614 mieszkańców, w tym 19889 w mieście. Przeważającą liczbę osób w strukturze płci na obszarze gminy Gostyń stanowią kobiety (51,08%) i podobnie struktura ta kształtuje się w mieście. Natomiast na obszarach wiejskich większość stanowią mężczyźni (50,85%). W 2012 roku odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, grupy wiekowej najmniej korzystnej z punktu widzenia gospodarki, wynosił 16,2%. Jest to zjawisko niepokojące, świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Cecha ta jest jednak charakterystyczna dla społeczeństwa żyjącego w rozwijającej się gospodarce.

Podstawą gospodarki jest rolnictwo, branża około rolna i usługi. Gmina Gostyń dzięki dobremu glebom i wysokiej kulturze rolnej znajduje się w rolniczej czołówce gmin w województwie. W Gostyniu i okolicach dynamicznie rozwija się przemysł rolno-spożywczy. Prym wiodą zakłady przetwórstwa mleczarskiego i cukrowniczego oraz produkcji szkła opakowaniowego i filtrów dla motoryzacji. Prowadzona produkcja zaspokaja potrzeby rynku krajowego i zagranicznego. Duży udział w gospodarce gminy ma rzemiosło i handel prywatny.¹

Stopa bezrobocia według danych z początku 2017 r. wynosi 7,8% w porównaniu do 5,2% w skali całego województwa wielkopolskiego.²

---

¹ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2014-2020

² Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu, <http://pup.gostyn.pl/statspup/247>

Gmina Gostyń posiada wysoko rozwinięte środowisko kulturowe, kształtowane przez instytucje kultury i organizacje pozarządowe. Działalnością kulturalną w gminie zajmuje się przede wszystkim Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik”, organizujący imprezy artystyczne i prowadzący sekcje animujące działania edukacyjne i artystyczne. Ponadto prężnie funkcjonuje Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu, Muzeum w Gostyniu oraz liczne organizacje pozarządowe ukierunkowane na szeroko pojętą kulturę.

Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik” jest wiodącą instytucją kultury południowo-zachodniej Wielkopolski. Prowadzi kino „Pod Kopułą”; organizuje zajęcia: muzyczne, instrumentalne, taneczne, filmowe, teatralne, z zakresu sztuk wizualnych, mody, designu, fantastyki, realizuje projekty interdyscyplinarne, odgrywa rolę akceleratora inicjatyw społecznych, a także kustosza pamięci narodowej i lokalnego dziedzictwa. Skupia wokół siebie dzieci, młodzież, dorosłych, osoby ze środowisk senioralnych, niepełnosprawnych. Najbardziej spektakularne wydarzenia, które organizuje to: Ogólnopolski Festiwal Fantastyki „Gostkon”, koncerty estradowe gwiazd polskiej i zagranicznej muzyki podczas Dni Gostynia, Ogólnopolska Bitwa Beatboxowa „Bitwa o III Wieże”, Od pierwszej edycji w 2009 r. uczestniczymy w programie Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego – „Teatr Polska”, dzięki temu do Gostynia przyjeżdżają najlepsze profesjonalne teatry w kraju. Regularnie współpracujemy z Narodowym Centrum Kultury i Polskim Instytutem Sztuki Filmowej pozyskując dotację na realizowane przedsięwzięcia.

Muzeum w Gostyniu posiada zbiory liczące dziś kilka tysięcy pozycji, wśród których największą liczbę stanowią eksponaty etnograficzne, dotyczące folkloru biskupiańskiego i okolic Gostynia oraz przedmioty codziennego użytku. Ważną część zbiorów stanowią również muzealia dotyczące historii Gostynia i okolic takie jak: księgi cechowe, protokolarze bractw kurkowych, towarzystw i lokalnych instytucji. Silną stroną Muzeum jest wzorowo prowadzona strona internetowa, o wysokich walorach merytorycznych, a także bardzo zaawansowany poziom digitalizacji posiadanego materiału, szczególnie przedwojennej prasy gostyńskiej. Muzeum w Gostyniu aktywnie uczestniczy w wielu wydarzeniach aktywizujących wokół historii całą społeczność, takich jak Noc Muzeów; bierze udział w działaniach międzynarodowych pielęgnujących pamięć historyczną o martyrologii narodowej (współpraca z Dreznem); jest otwarte na partnerstwo z organizacjami trzeciego sektora, które wspiera w tworzeniu wystaw.

Jednym z największych osiągnięć Muzeum jest bardzo wysoki poziom badań historycznych na gruncie regionalistyki – naukowych i popularyzatorskich, i będąca pokłosiem tego stanu ożywiona działalność wydawnicza.

O atrakcyjności kulturowej gminy świadczą m. in. liczne pozostałości po średniowieczu. Swoją wartość posiadają założenia urbanistyczne miasta lokacyjnego (XIII-XIX w.) oraz Góra Zamkowa i gotycka fara.

Znaczące miejsce w krajobrazie kulturowym Gostynia zajmuje Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, nosząca imię Józefa Zeidlera. W jej auli odbywają się koncerty kameralne.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu, pełni również funkcje biblioteki powiatowej. Znajduje się w wyremontowanym, funkcjonalnym i estetycznym budynku. Placówka jest skomputeryzowana, można w niej korzystać nieodpłatnie z internetu. Bogaty księgozbiór jest systematycznie uzupełniany o nowości wydawnicze, w tym zbiory cyfrowe. Biblioteka organizuje również działalność kulturalno-edukacyjną, m.in.: konkursy czytelnicze i plastyczne dla dzieci i młodzieży, spotkania z pisarzami, dziennikarzami, podróżnikami i innymi ciekawymi ludźmi, warsztaty, konferencje, wystawy i prelekcje. Trwa współpraca z Gostyńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, SANEPID-em, Środowiskowym Domem Samopomocy, Gostyńskim Ośrodkiem Kultury „Hutnik”, Muzeum, Polskim Związkiem Niewidomych – Koło Gostyń, Polskim Związkiem Filatelistów – Koło Gostyń, Gostyńskim Towarzystwem Kulturalnym, miejscowymi szkołami i przedszkolami. Przy bibliotece działa Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Koło Gostyń oraz Towarzystwo Przyjaciół Gostyńskiej Biblioteki Publicznej.

Trzeci sektor w Gostyniu w obszarze kultury to przede wszystkim Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera, Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Z muzyką do ludzi”, Fundacja Absolwent, Fundacja Miejsce Moje, Stowarzyszenie Historia Militaris, Stowarzyszenie Zielona Kohorta, Towarzystwo Miłośników Gostyńskiej Fary, Gostyńskie Towarzystwo Historyczne, a także cenne inicjatywy nieformalne jak: Portal gaso-gostyn.pl, GRH KG MO 44/90.

Stopień kulturalnego zorganizowania gostyńskiej społeczności jest tak wysoki, że co kilka dni odbywa się wydarzenie kulturalne.

III. BADAWCZE SPOTKANIE Z ANIMATOREM NCK

Spotkanie z Adamem Radoszem animatorem przydzielonym przez NCK w dniu 6.04.2017 r. Wzięło w nim udział 18 osób, w większości zaangażowanych w różne niezależne inicjatywy kulturalne.³

Uczestnikom zadano pytania w trzech blokach tematycznych. Poniżej prezentujemy odpowiedzi:

Co rozumiesz pod słowem kultura?

Historia, tradycja, pokoleniowość, moda, interakcja, architektura, kreatywność, twórczość, zachowanie, sztuka, historia sztuki, ludowość, obyczaje, etykieta, spotkania z twórcami kultury, wartości, styl życia, baza do dialogu, dobra niematerialne

Moje kulturalne marzenie?

stworzenie gostyńskiej marki odzieżowej, manekiny, maszyna krawiecka, farby do tkanin, stała galeria, druga sala kinowa, pracownia ceramiczna, kawiarnia literacka i spotkania z twórcami, pracownia sztuki użytkowej, festiwal piosenki autorskiej, turystycznej, poezji śpiewanej, mobilne instalacje artystyczne

Co przeszkadza w uczestnictwie w kulturze?

Brak czasu, pieniądze, brak towarzystwa, brak informacji, brak motywacji, dwa wydarzenia równocześnie

³

Hutnik Plus, Dokumentacja Badania nr. 2, Archiwum Działu Projektów Kulturalnych

3) działania humanistyczne o charakterze niematerialnym – spotkania, dyskusje

Badanie wykazało, że kultura jest rozumiana szerzej niż wyłącznie aktywność na polu poszczególnych dziedzin sztuki. Kultura jest widziana, jako zespół wartości duchowych i intelektualnych, a także czasem trudnych do uchwycenia pragnień, dzięki którym człowiek definiuje swój stosunek do świata.

Dlatego właśnie uczestnicy dużo mówili o abstraktach takich jak: historia, tradycja, pokoleniowość, moda, interakcja, kreatywność, twórczość, zachowanie, obyczaje, etykieta, rozmowy, wartości, styl życia, baza do dialogu, dobra niematerialne.

Okazało się również, że badani nie wiążą bezpośrednio z pojęciem kultury spraw związanych z religią i mediami, jednak równocześnie silnie akcentują kwestie dotyczące światopoglądu i komunikacji interpersonalnej, które chcą realizować podczas spotkań z „ciekawymi ludźmi”, twórcami, artystami.

Marzenia kulturalne artykułowane przez badanych świadczą o powiązaniu kultury z rzeczywistością zawodową, przyszłą pracą, możliwością skutecznego zarobkowania. Mają zatem charakter typowo utylitarny i funkcjonalny.

W tym miejscu zarysowuje się widoczny dualizm w myśleniu. Badana grupa jednocześnie definiuje kulturę jako zbiór abstraktów, natomiast w warstwie praktycznej wskazuje na konkretne realizacje i wynikające z nich korzyści. Jest to z pewnością wniosek wypracowany na stosunkowo małej próbie, jednak na tyle wyraźny, że należy go przedstawić jako pewną tendencję wymagającą dalszego monitorowania i pogłębienia. Można odnieść, że punktem spotkania ducha i materii, dla badanej grupy jest jakaś forma wzornictwa, sztuki użytkowej, zahaczająca o rzemiosło.

IV. MAPOWANIE MIEJSC

W dniu 2 marca 2017 roku w GOK „Hutnik” odbyło się spotkanie badawcze polegające na mapowaniu miejsc aktywności i potrzeb kulturalnych mieszkańców.⁴

W I etapie mapowania miejsc oraz aktywności uczestnicy poproszeni zostali o wymienienie miejsc (na obszarze miasta, gminy), w których odbywają się/ są podejmowane różnorodne aktywności skierowane do mieszkańców (instytucje kultury, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, szkoły, parafie, obiekty sportowe, podmioty prywatne: szkoły tańca, restauracje, kawiarnie itp.)

Pojawiło się pierwsze pytanie o miejsca w których odbywają się/są podejmowane różnorodne aktywności skierowane do mieszkańców. Każdy uczestnik zapisał odpowiedź na czerwonej karteczce, a następnie przypiął na wcześniej przygotowaną mapę gminy Gostyń w wybranym przez siebie miejscu.

Kolejne pytanie brzmiało: W jakich wydarzeniach bierzecie udział? Czynność z karteczkami została powtórzona, jednak odpowiedzi zapisywane były na karteczkach koloru niebieskiego.

Następnie dopytaliśmy uczestników o działania animacyjne, edukacyjne itp. na obszarze gminy Gostyń oraz poprosiliśmy o umieszczenie żółtych karteczek z nazwą ich działań na planie mapy.

Ostatnie pytanie zadane uczestnikom warsztatów brzmiało: Jakie miejsca w gminie Gostyń mają potencjał, a są słabo wykorzystane na potrzeby działalności kulturalnej/innych form aktywności? Na mapie gminy Gostyń pojawiły się karteczki w kolorze zielonym.

W II etapie mapowania wspólnie z uczestnikami podsumowaliśmy spotkanie.

W spotkaniu wzięła udział grupa 20 osób, reprezentujących różnorodne inicjatywy społeczne skupione na kulturze i realizowane w Gostyniu i okolicach. Badanie przeprowadziła Joanna Długa – specjalista ds. projektów kreatywnych w GOK „Hutnik”.

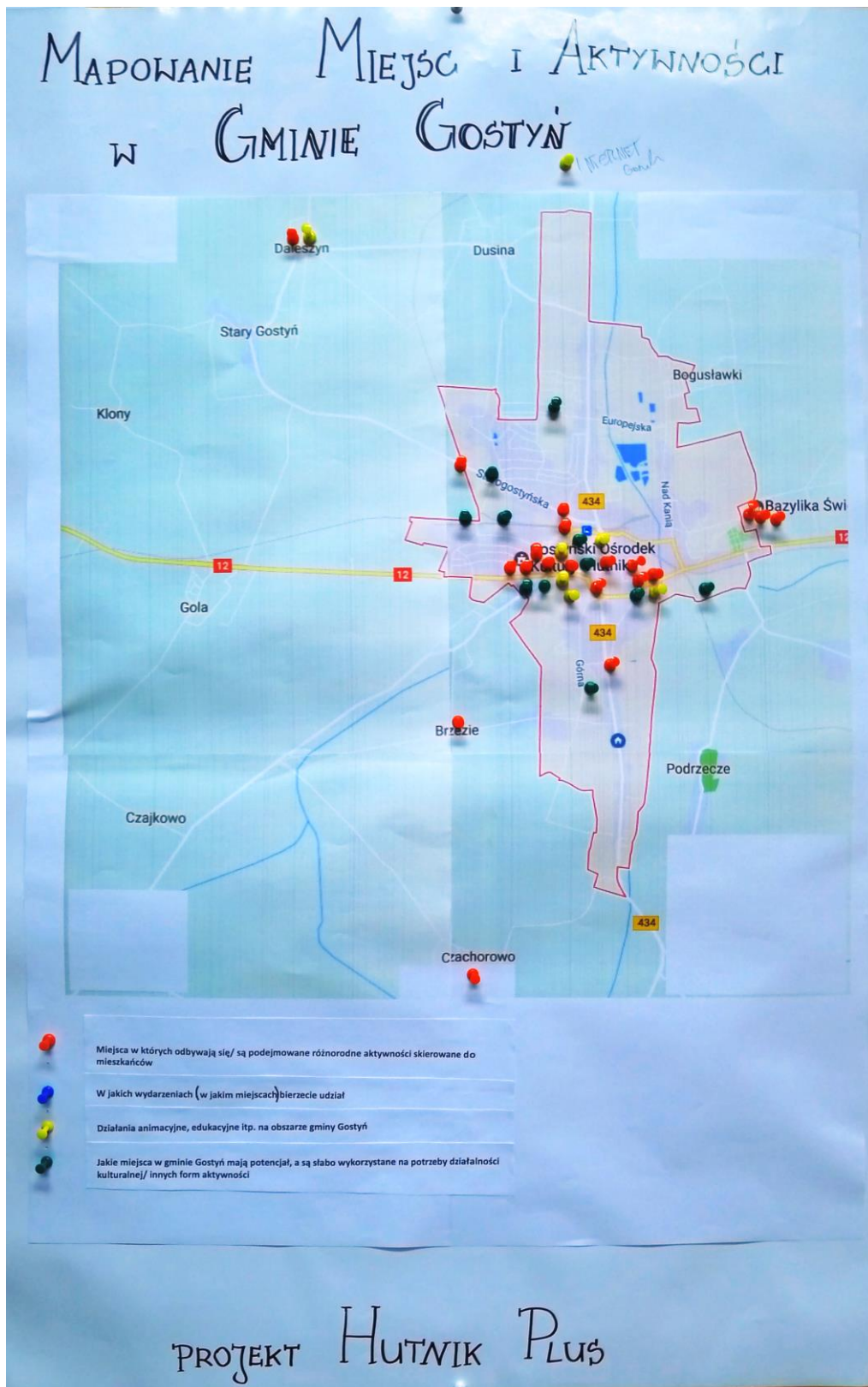
---

⁴ Hutnik Plus, Dokumentacja Badania nr. 1, Archiwum Działu Projektów Kulturalnych

WNIOSKI

Wnioski wynikające z badania:

- 1) Jako miejsca prowadzonej aktywności kulturalnej wskazane są lokalizacje głównie w centrum Gostynia.
- 2) Przeważająca większość inicjatyw, nawet tych społecznych, oparta jest o instytucje publiczne i ich bazę lokalową, a także miejsca związane z kultem religijnym – GOK „Hutnik”, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Gostyń, Muzeum, Sanktuarium Księży Filipinów na Św. Górze.
- 3) Jako miejsca o potencjale dla zaistnienia działań kulturalnych wskazywane są miejsca wykraczające poza ścisłe centrum Gostynia, w tym takie, które do tej pory nie miały funkcji kulturalnych – stara wieża ciśnień, budynek po byłym dworcu PKP, a także lokalizacje o potencjale historycznym – Góra Zamkowa, „stara apteka”, ul. 1 maja. Miejsca pełniące funkcję rekreacyjną – stadion, skwery, parki.
- 4) Miejsca już wykorzystywane i potencjalne koncentrują się na osi wschód-zachód, natomiast kulturalną pustynię stanowi oś północ – południe. Mieszkańcy ciągu ulicy Poznańskiej i Wrocławskiej mają dalej do miejsc wydarzeń kulturalnych, niż mieszkańcy wsi do swoich świetlic, choć mieszkają w mieście.
- 5) Brakuje wydarzeń kulturalnych w miejscach pozainstytucjonalnych i w przestrzeni miejskiej, która tradycyjnie nie kojarzy się z aktywnością kulturalną – ulice, blokowiska.

Zdjęcie nr 1. Mapowanie miejsc i aktywności w gminie Gostyń

V. SPACER BADAWCZY

W drugiej połowie kwietnia 2017 r. przeprowadzono spacer badawczy. Ankieterka miała za zadanie przejść ulicami Gostynia i rozmawiać z 60 przypadkowo napotkanymi osobami. Kluczem było zadanie 3 strategicznych pytań. **Gdzie w Gostyniu można robić coś kulturalnego? Kiedy można w Gostyniu robić coś kulturalnego? Co kulturalnego chciałbyś robić w Gostyniu?** Na każde z pytań odpowiedziało ponad 20 osób, co łącznie dało ponad 60 odpowiadających, czyli próbę większą niż zakładano w projekcie. Odpowiedzi na pytania miały wskazać na nowe potencjały miejsc jeszcze w działalności niewykorzystanych, potencjał czasu optymalnego do prowadzenia działań kulturalnych, a także oczekiwania osób, co do form aktywności kulturalnych, w których sami chcieliby uczestniczyć. Pytania miały charakter ogólny, bo jednocześnie chcieliśmy zbadać poziom obecnej świadomości kulturalnej napotkanych osób.⁵

WYNIKI

Na pierwsze z pytań: **Gdzie w Gostyniu można robić coś kulturalnego?** aż 17 napotkanych osób odpowiedziało, że w Hutniku, co prawda niektórzy mylili nazwę instytucji nazywając ją również „centrum kultury”, bądź wskazując na GOK i Hutnik jako dwie odrębne instytucje. Jednakże zdecydowana większość, mimo problemów z nazewnictwem poprawnie identyfikuje instytucję, jako główne miejsce wydarzeń, nie zgłasza też potrzeby prowadzenia działań w innym miejscu.

---

⁵ Hutnik Plus, Nagranie audio i transkrypcja spaceru badawczego, Archiwum Działu Projektów Kulturalnych

Zdjęcie nr 2. Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik”

Spośród udzielonych odpowiedzi 4 wskazują na kino (również prowadzone przez GOK).

Zdjęcie nr 3. Kino „Pod Kopułą” w Gostyniu

Kulturalne rzeczy na rynku chciało robić aż 7 odpowiadających, 3 osoby wskazywały Świętą Górę, a 2 Park Miejski (nazywany archaicznie „Pedekiem” lub „Strzelnicą”). Jednostkowo podawano Szkołę Muzyczną (którą można również identyfikować z tą samą lokalizacją co Park), a 1 osoba zasugerowała Górę Zamkową.

Wykres nr 1. Gdzie w Gostyniu można robić coś kulturalnego?

NIEZWYKLE WAŻNYM I CENNYM SPOSTRZEŻENIEM JEST TO, ŻE WSKAZYWANE MIEJSCA TJ. HUTNIK, KINO, PARK, RYNEK, ŚW. GÓRA, GÓRA ZAMKOWA, PODAWANE PRZEZ PRZYPADKOWO SPOTKANYCH MIESZKAŃCÓW GOSTYNIA PODCZAS SPACERU BADAWCZEGO, POKRYWAJĄ SIĘ Z LOKALIZACJAMI MAPOWANymi NA ODREBNYM SPOTKANIU PRZEZ WYSELEKCJONOWANĄ GRUPĘ MIEJSCOWYCH KULTUROTWÓRCÓW.

Kiedy można w Gostyniu robić coś kulturalnego? Najczęściej (5 odpowiedzi) wskazywanym terminem były Dni Gostynia.

Każdy weekend wskazywany był 4 razy, każda chwila w ciągu roku, również 4 razy, na porę „ciepłą” wskazywało 3 przechodniów.

Odpowiedzi te należy analizować wspólnie z odpowiedziami udzielonymi przez ostatnią grupę przechodniów, którym zadano pytanie: **Co kulturalnego chciałbyś robić w Gostyniu?**

Aż 8 osób wskazało na koncerty, czasami dopowiadając o plenerze i Dniach Gostynia. Także w pierwszym pytaniu wskazując Hutnik, wiele osób dopowiadało o koncertach, które tam się odbywają.

KORELACJA MIĘDZY TYMI TRZEMA TYPAMI ODPOWIEDZI, UDZIELONYMI NA TRZY ODRĘBNE PYTANIA, W TRZECH NIEZALEŻNYCH OD SIEBIE GRUPACH LOKUJE SIĘ NA OSI HUTNIK-DNI GOSTYNIA-KONCERT-PLENER. OZNACZA TO, ŻE GŁÓWNYM OCZEKIWANIEM SPOŁECZNYM JEST MUZYKA POPKULTUROWA W WYDANIU PLENEROWYM.

Bardziej ambitne formy wskazywane były przez zdecydowaną mniejszość: festiwale filmowe 2 osoby, festiwale muzyczne 2 osoby, festiwal teatralny dla amatorskich teatrów młodzieżowych 1 osoba, spektakle 1.

Warto zauważyć, że pomimo różnicy tematycznej, aż 5 osób wskazało na festiwal, czyli na formę trwającą dłużej, lepszą jakościowo, często o charakterze konkursowym.

Jednocześnie należy podkreślić, że spacer badawczy, podobnie jak mapowanie, wykazał duże oparcie inicjatyw kulturalnych o instytucje, a także formy i miejsca już zagospodarowane.

JAKO NOWE POTENCJAŁY WSKAZANE SĄ FESTIWALE I GÓRA ZAMKOWA, A TAKŻE PARK.

Festiwale posiadają potencjał w postaci trwałości- ciągłości, Góra Zamkowa zawiera w sobie potencjał lokalnego dziedzictwa. Park, wskazywany również we wcześniejszym badaniu, jest miejscem, które niegdyś służyło działalności kulturalnej, mamy więc tutaj do czynienia z oczekiwaniami na restytucję potencjału kiedyś wykorzystywanego.

VI. ANALIZA ANKIET POMOCNICZYCH

W dniach 1, 7, 21 kwietnia 2017 r. przeprowadzono w GOK „Hutnik” 50 ankiet przed 3 wydarzeniami odbywającymi się w sali widowiskowej.

Każde wydarzenie miało inny charakter i inną grupę odbiorców, dlatego uzyskany obraz jest stosunkowo przekrojowy. Były to koncerty Domowe Melodie, Bracia Figo Fagot i sytuacja artystyczna oparta na oral history, będąca teatralną narracją o Katyniu.

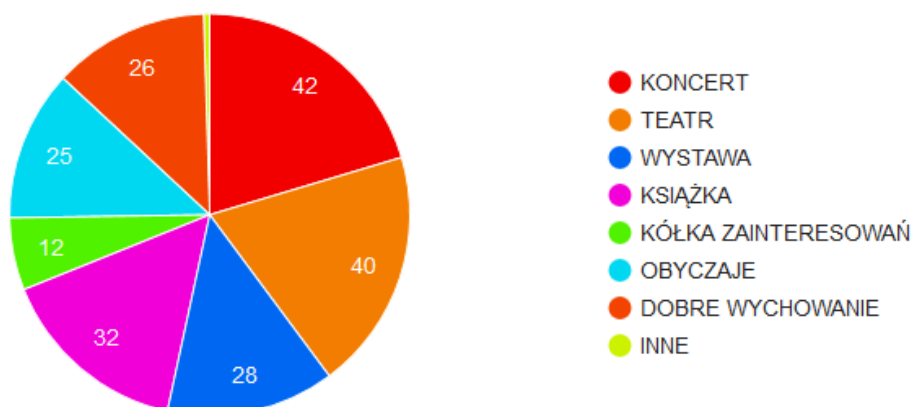
Ankiety były prowadzone w obecności osoby ankietującej i w czasie rozmowy z nią. Wyszliśmy z założenia, że najważniejsze pytania zadane w ankietach pokazujące nam potencjały kulturalne gostyńskiego społeczeństwa to: Czym jest dla Pani/Pana Kultura? Co kulturalnego robisz z rodziną, znajomymi?

Odpowiedź na pierwsze pytanie buduje nam tło, kontekst miejscowych wyobrażeń o kulturze.

Drugie pytanie jest najważniejsze. Pokazuje bowiem, co ludzie już robią, jakie jest ich implozyjne uczestnictwo w kulturze. Obrazuje to faktyczny potencjał, który można wyzwolić i przenieść na zewnątrz, ze sfery prywatnej w publiczną.

Na pytanie: **czym jest dla Pani/Pana Kultura?** aż 42 odpowiedzi wskazywały na koncert. Pokrywa się, to z oczekiwaniami ze spaceru badawczego. Jednakże bardzo wiele odpowiedzi wskazywało również na teatr (40), książki (32), wystawy (28).

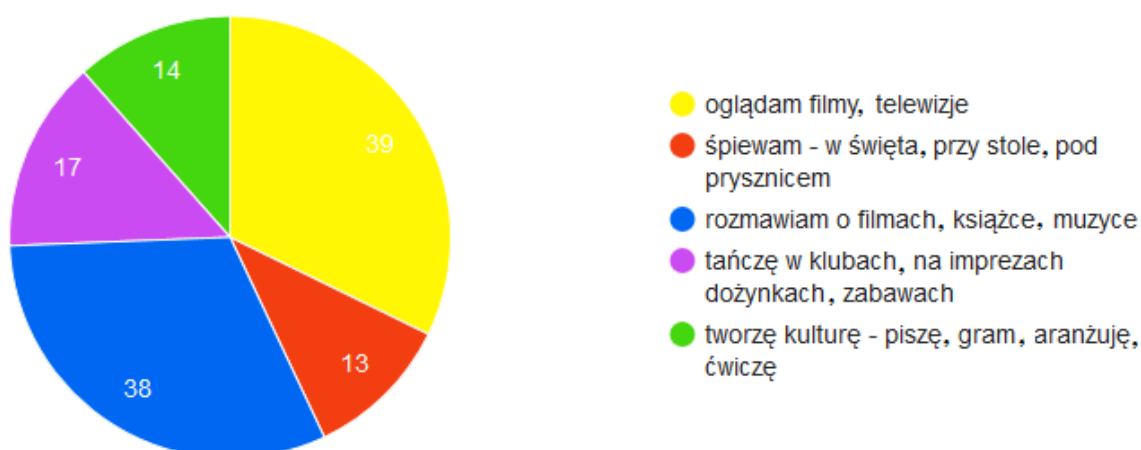
Czym jest dla Pani/Pana KULTURA?

Wykres nr 2. Czym jest dla Pani/Pana KULTURA?

Znacznie ciekawsze są odpowiedzi udzielane na pytanie: **co kulturalnego robisz z rodziną, znajomymi?** Tutaj zdecydowanie dominują dwa typy odpowiedzi. Oglądanie filmów wskazało 39 odpowiedzi, natomiast rozmowy o filmach, książce i muzyce podane zostały 38 razy.

Co kulturalnego robisz z rodziną, znajomymi?

Wykres nr 3. Co kulturalnego robisz z rodziną, znajomymi?

Jak się wiążą wyniki ankiet z wcześniejszymi badaniami? Koncerty wskazywane są w ankietach, a także w spacerze badawczym. Koncert stanowi tzw. stary potencjał, realizowany i eksploatowany jako wydarzenia kulturalnego pod wszystkimi możliwymi postaciami. W rzeczywistości gostyńskiej koncerty odbywają się w domu kultury, plenerze, akcyjnie, w ramach większych projektów, instytucjonalnie, pozarządowo, nieformalnie, w każdej porze roku, we wszystkich możliwych gatunkach i rodzajach muzycznych. W Gostyniu odbywają się również wielkie wydarzenia muzyczne- Festiwal Muzyki Oratoryjnej Musica Sacramontana, Festiwal Lutniowy „Najkrótsza Noc Wojciecha Długoraja”, Dni Gostynia, Krzywizna Festival, Ogólnopolska Bitwa Beatboxowa „Bitwa o III Wieże”. Z czego zatem może wynikać tak częste podawanie koncertu jako możliwości samorealizacji kulturalnej? Znajomość środowiska nakazuje wskazać trzy możliwe interpretacje zjawiska:

- 1) faktyczna popularność danej muzyki, napotkany respondent jest autentycznym fanem
- 2) konsumpcyjne i rozrywkowe podejście do kultury, w tym modelu koncert jest jedynie tłem do możliwości spotkania się przyjaciółmi, konsumpcji alkoholu itp.
- 3) stereotypowe spojrzenie na kulturę, w którym słowo „koncert” jest pierwszym skojarzeniem

NA SZCZEGÓLNA UWAGĘ ZASŁUGUJE ZAINTERESOWANIE FILMEM I LITERATURĄ, A TAKŻE POTRZEBA SPOTYKANIA SIĘ BY DYSKUTOWAĆ NA TE TEMATY. POTENCJAŁ FILMOWY BYŁ JUŻ AKCENTOWANY W SPACERZE BADAWCZYM, JAKO FESTIWALE, NATOMIAST CHEĆ UDZIAŁU W SPOTKANIACH DYSKUSYJNYCH BYŁA JEDNYM Z GŁÓWNYCH WNIOSKÓW PO SPOTKANIU BADAWCZYM Z ANIMATOREM.

VII. DEBATA PANELOWA

W dniu 25 kwietnia 2017 r. w GOK „Hutnik” odbyła się debata panelowa na temat gostyńskiej kultury, służąca badaniu kulturotwórczych zasobów społeczności. Wzięło w niej udział 15 osób, w większości zaangażowanych w różne niezależne inicjatywy kulturalne.⁶

Podczas debaty definiowano nowe możliwości i obszary do działalności kulturalnej w Gostyniu.

Pojawił się głos, że brakuje kultury skracającej w naukę, szczególnie nauki ścisłe. Jest to uwaga bardzo słuszna ponieważ większość gostyńskich inicjatyw bazuje na humanistyce i jej różnych gałęziach. Tymczasem w mieście istnieje grupa absolwentów kierunków ścisłych- chemia, fizyka, matematyka, a także szerokie kręgi młodzieży zainteresowanych spotkaniami z adeptami nauk ścisłych i organizacją np. festiwalu nauki i sztuki.

Jako olbrzymi potencjał wskazywana jest niezależna twórczość malarska, którą należy rozwijać i zabiegać o jej popularyzację wśród o wiele szerszych grup odbiorców w lokalnym społeczeństwie.

Zwrócono uwagę na potrzebę zebrania twórczości poetów z terenu ziemi gostyńskiej i budzenia twórczości w dotychczas nie eksploatowanych formach poetyckich, takich jak haiku.

Wskazywano na brak dostatecznej ilości spektakli teatralnych dla dzieci.

Niewykorzystanym kapitałem ludzkim są kobiety niezamężne i bezdzietne w młodym wieku, które ze względu na karierę, czy sytuację bytową nie zdecydowały się na założenie rodziny. Brakuje wydarzeń, które by je angażowały. Grupa, ta w przeciwieństwie do matek z dziećmi nie jest zagospodarowana.

Mówiono o niewykorzystanej możliwości aktywności artystycznej i edukacyjnej w dziedzinie wizualnych kompozycji przestrzennych – ceramiki i rzeźby.

---

⁶ Hutnik Plus, Zapis video i audio, transkrypcja z debaty, Archiwum Działu Projektów Kulturalnych

Akcentowano brak działań interdyscyplinarnych z różnych dziedzin sztuki, a także fakt, że z dotacji na kulturę często wykluczane są grupy nieformalne i osoby prywatne.

W zakresie kapitału społecznego niewykorzystanym potencjałem są ludzie, którzy wyjeżdżają na wydarzenia kulturalne do większych ośrodków miejskich, ponieważ nie identyfikują się z ofertą dostępną na miejscu. W Gostyniu istnieją możliwości udziału w wielu jakościowych wydarzeniach artystycznych, jednakże panuje powszechne przekonanie i niesłuszne przekonanie, że propozycje te są gorsze niż wielkomiejskie. Wskazywanym rozwiązaniem jest budowanie marki gostyńskiej kultury.

Niewykorzystanym potencjałem są również mieszkańcy odpisujący 1% na organizacje kulturalne spoza Gostynia. Nie wspierają w ten sposób miejscowych możliwości.

Jednym z największych przykładów niewykorzystywania potencjałów jest brak sieciowania inicjatyw, pomysłów, grup nieformalnych, indywidualnych inicjatyw na polu kultury. Łączy się to ściśle z brakiem interdyscyplinarności. Wskazuje się na potrzebę sieciowania całego gostyńskiego środowiska kulturalnego, by wspólnie budowało markę gostyńskiej kultury, wspólnie występowało do samorządu o dotacje, wspólnie poszukiwało sponsorów w lokalnym biznesie i wreszcie wspólnie organizowało sobie publiczność. Obecnie mnogość inicjatyw wiąże się z rozbiciem. Terminy wydarzeń często się pokrywają, uczestnicy mimo najszczerzych chęci nie są w stanie chodzić na wszystkie podejmowane działania, nieświadomie rywalizują o dotacje i pieniądze sponsorów.

Proponowanymi podczas panelu rozwiązaniami tworzącymi synergię, ukierunkowanie na wspólny cel i gwarantującymi większe wykorzystanie potencjałów są: stworzenie nieformalnej rady kultury, stworzenie internetowego informatora kulturalnego, organizacja naprzemiennych lat tematycznych z dominującą jedną dyscypliną kulturalną, a innymi towarzyszącymi.

VIII. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

Podsumowując wyniki organizowanych spotkań badawczych, spaceru i ankiet należy wskazać potencjały, które pojawiają się najczęściej we wszystkich typach i tematach odpowiedzi. Ważne jest też wyeksponowanie takich potencjałów, między którymi zachodzi korelacja. Jednocześnie konieczne jest odrzucenie z rekomendacji potencjałów już realizowanych.

Głównym wnioskiem końcowym jest stwierdzenie, że wiele wydarzeń kulturalnych odbywa się w powołanych do tego instytucjach, a także w miejscach plenerowych, do których odbiorcy są przyzwyczajeni. Takim typem wydarzeń, podkreślanym przez respondentów są koncerty o charakterze rozrywkowym. Zatem jako potencjał miejsca i typu imprezy już funkcjonującego nie otrzymują one rekomendacji do realizacji.

Poniżej rekomendujemy potencjały, które powinny zostać w najbliższych latach otoczone szczególną troską i cieszyć się wyjątkowym wsparciem instytucji kulturalnych.

Wskazane rozwiązania są nowością, zgodną z oczekiwaniami społecznymi.

MIEJSCA O SZCZEGÓLNYM POTENCJALE

PRZESTRZEŃ MIEJSKA W PÓŁNOCNEJ I POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI GOSTYNIA

GÓRA ZAMKOWA

SKWERY I PARKI

DWORZEC PKP

WIEŻA CIŚNIENÍ

DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI O SZCZEGÓLNYM POTENCJALE

DZIEDZICTWO

SZTUKA UŻYTKOWA

**DZIAŁANIA HUMANISTYCZNE O CHARAKTERZE
NIEMATERIALNYM – SPOTKANIA I DYSKUSJE**

FESTIWALE FILMOWE

DZIAŁANIA INTERDYSCYPLINARNE

DZIAŁANIA SIECIUJĄCE RÓŻNE GRUPY

DZIAŁANIA Z ZAKRESU NAUK ŚCISŁYCH

ŁĄCZĄCE SIĘ ZE SZTUKĄ

GRUPY SPOŁECZNE O SZCZEGÓLNYM POTENCJALE

**MŁODE KOBIETY, KTÓRE NIE ZDECYDOWAŁY SIĘ NA
ZAŁOŻENIE RODZINY**

**OSOBY UCZESTNICZĄCE W WIELKOMIEJSKICH
WYDARZENIACH KULTURALNYCH**

**OSOBY Z WYKSZTAŁCENIEM ŚCISŁYM, TECHNICZNYM
I PRZYRODNICZYM**

**MŁODZIEŻ WIĄŻĄCA SWOJĄ PRZYSZŁOŚĆ Z
ZAWODAMI ŚCISŁYMI**

IX. SPIS ZDJĘĆ I WYKRESÓW

1. Zdjęcie nr 1. Mapowanie miejsc i aktywności w gminie Gostyń	11
2. Zdjęcie nr 2. Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik”	13
3. Zdjęcie nr 3. Kino „Pod Kopułą” w Gostyniu.....	13
4. Wykres nr 1. Gdzie w Gostyniu można robić coś kulturalnego?.....	14
5. Wykres nr 2. Czym jest dla Pani/Pana KULTURA?	13
6. Wykres nr 3. Co kulturalnego robisz z rodziną, znajomymi?.....	18